

मैत्रावरुणर्वसिष्ठः। आपः। त्रिष्टुप्।

आपो यं वः प्रथमं देवयन्तं इन्द्रपानमूर्मिमकृण्वतेळः।

तं वो वयं शुचिमरिप्रमद्य घृतप्रुषं मधुमन्तं वनेम ॥ ७.०४७.०१

आपः- हे उदकानि । हे मूलशक्तिधाराः । तम्- अमुम् । वः- युष्माकम् । ऊर्मि- धारारूपं रसम् ।
मधुमत्तमम्- अतिशयेन मधुरम् । आशुहेमा- क्षिप्रगतिः । अपां नपात्- जलजः शक्तिपुत्रो वाग्निः ।
अवतु- रक्षतु । यस्मिन् । इन्द्रः- ईशनाधिदेवता । वसुभिः- अन्यैर्देवैः । मादयाते- तुष्यति । तम् ।
वः- युष्माकं रसम् । अद्य- इदानीम् । देवयन्तः- देवकामाः । अश्याम- अनुभवेम ॥१॥

तमूर्मिमापो मधुमत्तमं वोऽपां नपादवत्वाशुहेमा।

यस्मिन्निन्द्रो वसुभिर्मादयाते तमश्याम देवयन्तौ वो अद्य ॥ ७.०४७.०२

आपः- हे उदकानि । हे मूलशक्तिधाराः । तम्- अमुम् । वः- युष्माकम् । ऊर्मि- धारारूपं रसम् ।
मधुमत्तमम्- अतिशयेन मधुरम् । आशुहेमा- क्षिप्रगतिः । अपां नपात्- जलजः शक्तिपुत्रो वाग्निः ।
अवतु- रक्षतु । यस्मिन् । इन्द्रः- ईशनाधिदेवता । वसुभिः- अन्यैर्देवैः । मादयाते- तुष्यति । तम् ।
वः- युष्माकं रसम् । अद्य- इदानीम् । देवयन्तः- देवकामाः । अश्याम- अनुभवेम ॥२॥

शतपवित्राः स्वधया मदन्तीर्देवीर्देवानामपि यन्ति पाथः।

ता इन्द्रस्य न मिनन्ति व्रतानि सिन्धुभ्यो हव्यं घृतवज्जुहोत ॥ ७.०४७.०३

शतपवित्राः- अनन्तशोधनशक्तिसम्पन्नाः । स्वधया- आत्मधारणया । मदन्तीः- हृष्टाः । देवीः-
द्योतनशीलाः । देवानाम् । पाथः- स्थानम् । अपि यन्ति- अभिगच्छन्ति । ताः । इन्द्रस्य-
ईशनाधिदैवतस्य । व्रतानि- नियतीः । न । मिनन्ति- हिंसन्ति । सिन्धुभ्यः- अद्भ्यो
मूलशक्तिधाराभ्यः । घृतवत्- पूतनवनीतोपलक्षितपूतावगमनयुक्तम् । हव्यम् । जुहोत-
समर्पयत ॥३॥

याः सूर्यो रश्मिभिराततान याभ्य इन्द्रो अरदद्गातुमूर्मिम्।

ते सिन्धवो वरिवो धातना नो यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ७.०४७.०४

याः। सूर्यः- सविता। आत्मेत्याध्यात्मिके। रश्मिभिः- किरणैः। चिद्रश्मिभिरित्याध्यात्मिके।

आततान- विस्तृतवान्। याभ्यः। इन्द्रः- वृष्ट्यादीशनदेव इत्याधिभौतिके। मनः संस्काराणां

वासनानामीशनाधिदेवतेत्यध्यात्मिके। ऊर्मि- गमनयोग्यम्। गातुम्- मार्गम्। अरदत्- अलिखत्।

ते- ताः। सिन्धवः- नद्य आपो मूलशक्तिधारा इत्याध्यात्मिके। वरिवः- सम्पदः। नः- अस्मभ्यम्।

धातन- यच्छत। यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥४॥

Dr. Ranganathan